

Warszawa, 7 grudnia 2023 r.

Pan

Waldemar Pawlak

Przewodniczący Komisji Gospodarki Narodowej i Innowacyjności

Stanowisko Związku Pracodawców Prywatnych Energetyki Konfederacji Lewiatan w sprawie propozycji objęcia mechanizmem cen maksymalnych mikro, małych i średnich przedsiębiorstw, zgłoszonej na posiedzeniu połączonych Komisji ds. Energii, Klimatu i Aktywów Państwowych oraz Komisji Finansów Publicznych w dniu 6 grudnia 2023 roku

Szanowny Panie Przewodniczący,

Związek Pracodawców Prywatnych Energetyki Konfederacji Lewiatan z głębokim niepokojem przyjął propozycję objęcia mikro, małych i średnich przedsiębiorstw zapisami projektu ustawy o zmianie ustaw w celu wsparcia odbiorców energii elektrycznej, paliw gazowych i ciepła oraz niektórych innych ustaw (druk nr 72) czyli przedłużenie ich ochrony na okres 01.01.2024 – 30.06.2024.

Związek pragnie zwrócić uwagę na trzy aspekty tej propozycji: aspekt niezgodności z prawem Unii Europejskiej (1), aspekt nieuzasadnionej ekonomicznie ochrony tej grupy odbiorców (2) i aspekt realnego zagrożenia upadłością niezależnych, prywatnych sprzedawców energii ze względu na reżim rekompensat – a w zasadzie ich braku – we wskazanym projekcie (3).

1. Aspekt niezgodności z przepisami Unii Europejskiej

Obecne zapisy ustawy o zmianie ustaw w celu wsparcia odbiorców energii elektrycznej, paliw gazowych i ciepła oraz niektórych innych ustaw z dnia 7.10.2022 i 27.10.2022 opierają się na zapisach rozporządzenia Unii Europejskiej nr 2022/1854, które zawiesiły stosowanie art. 5 Dir. 2019/944/EC ze względu na pojawienie się kryzysu energetycznego. Regulacje 2022/1854 wprowadziły możliwość wprowadzenia cen maksymalnych w krajach członkowskich – w tym poniżej kosztów zakupu za rekompensatą dla sprzedawców – i wygasają z dniem 31.12.2023 r. Prawnie jest możliwość ich przedłużenia do dnia 30.06.2024 roku, jednak według naszej wiedzy rząd Rzeczypospolitej Polskiej nie wystąpił o stosowną notyfikację przedłużenia mechanizmu cen maksymalnych do Komisji Europejskiej. Z tego względu utrzymywanie reżimu cen maksymalnych dla mikro, małych i średnich przedsiębiorstw nie jest możliwe według obowiązujących unijnych regulacji.

2. Aspekt nieuzasadnionej ochrony mikro, małych i średnich przedsiębiorstw

Sytuacja rynkowa pod koniec 2023 roku wskazuje, że ta grupa odbiorców nie wymaga już ochrony. Poziom cen energii elektrycznej od połowy 2023 roku zarówno w kontraktach bieżących na rok 2023 jak i terminowych na rok 2024 utrzymuje się poniżej aktualnego poziomu cen maksymalnych, tj. 693 zł/MWh. Przykładowo, w **dniu 6.12.2023 roku cena kontraktu BASE 2024 na TGE spadła poniżej poziomu 500 zł/MWh**. W tej sytuacji skutkiem wprowadzenia proponowanego mechanizmu może być zabezpieczenie się przez tych odbiorców przed ryzykiem spekulacyjnego zakupu energii na rynku chwilowym (SPOT), **na koszt podatnika**. Zjawisko to miało już miejsce w roku 2023. Odbiorca chroniony takimi regulacjami może dokonywać zakupu energii na rynku SPOT – a nawet na rynku bilansującym – bez ryzyka przekroczenia ceny maksymalnej 693 zł/MWh.

3. Aspekt realnego zagrożenia upadłości niezależnych prywatnych sprzedawców energii

W okresie obowiązywania obecnych regulacji sprzedawcy prowadzili sprzedaż energii elektrycznej do odbiorców uprawnionych na okres wykraczający poza ramy regulacji cen, czyli na rok 2024 i lata następne. Sprzedawcy zawierając umowy sprzedaży energii ze stałą ceną dokonują zakupu tej energii na okres zawartej umowy. W proponowanym kształcie regulacji umowy zawarte w 2023 roku będą rekompensowane do kosztu rynku SPOT w trakcie trwania 2024 pomimo faktu, że zakup tej energii odbywał się na innym rynku i po innych cenach. Skutkiem takiej regulacji będzie realne zagrożenie upadłości prywatnych niezależnych sprzedawców energii, którzy nie dysponują własnym zapleczem wytwórczym ani żadnym innym, które mogłoby pokryć straty ze sprzedaży energii do odbiorców uprawnionych.

Zwracamy uwagę na bardzo negatywne skutki wprowadzenia regulacji mających obowiązywać w 2024 roku na rynku energii w grudniu 2023 roku. **Sprzedaż do odbiorców z grup uprawnionych do cen maksymalnych staje się sprzedażą wysokiego ryzyka dla każdego sprzedawcy**. Skutki będą dramatyczne dla samych odbiorców: brak ofert bądź bardzo wysoki poziom cen.

Podsumowując, zwracamy się z prośbą do wszystkich osób zaangażowanych w procedowanie projektu ustawy o zmianie ustaw w celu wsparcia odbiorców energii elektrycznej, paliw gazowych i ciepła oraz niektórych innych ustaw (druk nr 72) o wstrzymanie się z dopisywaniem kolejnej grupy jako odbiorców uprawnionych. Realizacja propozycji w zakresie objęcia ustawą mikro, małych i średnich przedsiębiorstw może skutkować niezgodnością z regulacjami unijnymi, nieuzasadnioną ochroną części odbiorców na koszt podatników i brakiem ofert dla tej grupy odbiorców w najbliższej przyszłości. Z punktu widzenia członków Związku Pracodawców Prywatnych Energetyki działanie na rynku prywatnych niezależnych sprzedawców stanowiących realną konkurencję dla zintegrowanych grup będących pod wpływem Skarbu Państwa powinno leżeć w interesie państwa polskiego.

Związek Pracodawców Prywatnych Energetyki

Z poważaniem,

Wojciech Graczyk
Prezes Związku Pracodawców Prywatnych Energetyki

Do wiadomości:

- członkowie Komisji Gospodarki Narodowej i Innowacyjności.